

Oordeel, mening, geloof: een conceptuele geschiedenis

Hoe komt het dat het tot ver in de negentiende eeuw gebruikelijk was om over oordelen te spreken in de logica en de filosofie, terwijl de huidige filosofie alleen nog van 'belief' spreekt? Wat zijn de problemen met de term 'belief', en waarom is het begrip oordeel juist van belang voor de logica en de filosofie?

John Locke en David Hume hebben er toe bijgedragen dat de term 'oordeel' door de term 'belief' is vervangen: Locke's idee over religieus geloof heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld.

In de negentiende eeuw heeft het anti-psychologisme in de logica een belangrijke rol gespeeld bij het verdwijnen van het oordeelsbegrip. Toch speelt bij Gottlob Frege, anti-psycholoog bij uitstek, het oordeelsbegrip nog een cruciale rol. Hoe kunnen we voorkomen dat logica een onderdeel wordt van de psychologie als het oordeel en dus het oordelend subject daar een cruciale rol speelt?

Marietje van der Schaar

is docent logica en taal filosofie aan het Filosofisch Instituut van de Universiteit Leiden. Zij combineert in haar onderwijs en onderzoek historisch en systematisch werk, waarbij het historisch werk een inspiratiebron is om de huidige analytische filosofie te bekritisieren en verder te brengen. Veel vooronderstellingen van de analytische filosofie worden helder door te kijken naar haar ontstaansgeschiedenis.

Recent publiceerde zij een boek over het ontstaan van de analytische filosofie uit de vroege fenomenologie, als ook een boek over de relatie tussen de fenomenologie en de Lvov-Warsaw school. Op dit moment ziet zij het onderscheid tussen het eerste - en het derde persoonsperspectief als cruciaal om Frege te begrijpen, en om de huidige filosofie verder te brengen.